

021 199/1941 III

KW WOLNEJ POLSCE

CODZIENNE PISMO SAMODZIELNEJ BRYGADY STRZELCÓW KARPACKICH

M.p., WTOREK - 1 kwietnia 1941 r.

Rok II-Nr.72 (185)

"EWANGELIA STRACHU."

Mowa Prezydenta Roosevelta.

Everglades (Floryda) 31.III (Reuter)

Przemawiając do radia z pokładu swego jachtu "Potomac", prezydent ROOSEVELT wezwał wszystkich Amerykan do wytrwania w postanowieniu pomocy dla demokracji.

Powiedział: "Wszystkimi naszymi zasobami i całą naszą potęgą pomożemy tym, którzy przeciwstawiają się dyktatorom w ich zapędach panowania nad światem."

Mówiąc o państwach dyktatorskich, ROOSEVELT powiedział, że stanowią one groźbę dla demokracji i kardynalnych zasad wolności, groźbę, która z dniem każdym rośnie i zacieśnia się wokół Ameryki.

Wrogowie demokracji wszelkimi sposobami usiłują zniszczyć jedność amerykańską, głównie zapomocą propagandy, rozsiewanej przez obcych agentów, a która ostatnio przybrała na sile.

Prezydent ROOSEVELT potępił defetystów i głupców, którzy szerzą "EWANGELIE STRACHU".

Próbują oni poderwać zaufanie Amerykan we własny Rząd i jego poczynania, widzieliśmy jak uszczęśliwia się wielkich przemysłowców w Niemczech, tych, którzy sami wspierali rząd narodo-socjalistyczny. Nagrodą ich - to obóz koncentracyjny lub śmierć.

Widzieliśmy jak zradzili robotników francuskich - komuniści.

Wbrew temu co głoszą, czynią ich dowódcy, że nie mają oni nic wspólnego z rzetelnymi pojęciami o wolności pracy. Agenci hitlerowscy prowadzą podwójną grę. Próbują oni wykorzystać naturalne zamiłowanie naszego narodu do pokoju, przedstawiając się jako pacyfisci, jednocześnie zaś uprawiają najbrutalniejszy szantaż wojenny wszystkich czasów. Prezydent oświadczył na zakończenie, że, im większe będzie nasilenie propagandy hitlerowskiej w kierunku siania teroru, tym większa będzie determinacja i wola oporu Ameryki.

-----XXXXX-----

W A L K A O B A Ł K A N Y.

Przewrót, jaki się dokonał ostatnie w Jugosławii, grupujący parjotów jugosłowiańskich z pośród wszystkich odłamów partyjnych i klas społecznych dokonał młodego króla PIOTRA II opierającego się na armii, bez wątpienia przyczyni się do zmiany sy-

tuacji politycznej oraz militarnej na Bałkanach.

Powołanie do życia nowego gabinetu z generałem SIMONOWICZEM na czele, wskazuje na to, że ster rządów w Jugosławii obejmuje wojsko i że polityka tego kraju będzie odtąd bez-

BIBLIOTEKA
UNIWERSYTECKA
w Toruniu

2638/02

021 199

kompromisowa w stosunku do roszczeń hitlerowskich.

Zmiana polityki Jugosłowiańskiej rozeszła się po całym świecie szerokim echem. Na Bałkanach, a szczególnie w Grecji wiadomość tą przyjęto ze szczerym entuzjazmem.

Żołnierze greccy i jugosłowiańscy na całej długości wspólnej granicy podawali sobie dłonie, manifestując na cześć swych krajów.

Zmiana sytuacji w Jugosławii, odroczy prawdopodobnie groźbę agresji niemieckiej na Grecję na pewien czas.

Przygotowanie nowych planów strategicznych i przegrupowanie sił zabierze Hitlerowi sporo czasu, a to już duża korzyść dla Wielkiej Brytanii i jej Sprzymierzeńców.

Operacje wojenne przeciw Grecji Niemcy prowadzić mogą w chwili obecnej tylko z Bułgarii - doliną rzeki Strama, z ewentualnym wykorzystaniem drugiej, równoległej doliny Mesta.

Drugą możliwością - uderzenie na Grecję przez Jugosławię drogą poprzez dolinę Wardaru, na co Hitler tak bardzo liczył, została wybitnie utrudniona. W wypadku, gdyby Niemcy zdecydowali się wtargnąć do Jugosławii, by "ukarać" tych, co nie dotrzymują umów - jak się wyraził von Riberntropp - zmuszeni będą stoczyć zaciętą walkę z armią jugosłowiańską.

Ludność Jugosławii jest waleczna i zdolna do bohaterstwa. Kraj w większości górzysty posiada warunki naturalne, korzystne dla obrony. Dlatego też przedsięwzięcie niemieckie nie byłoby łatwe do zrealizowania. Ponadto walki na dwóch frontach wymagałyby ogromnego zgrupowania materjału wojennego, broni i żywności. Mała jest prawdopodobieństwo, by Hitler - przed czekającą go rozgrywką decydującą z Wielką Brytanią - zaryzykował taki krok. - W każdym bądź razie - nie natychmiast.

KRONIKA MORSKA.

W ramach nowego morskiego programu dozbrojeniowego, t.j. ustawy o flocie dwóch oceanów, buduje się obecnie w Stanach Zjedn. większą ilość łodzi podwodnych różnych wielkości.

Na pierwszym miejscu wspomnieć trzeba o trzech dużych jednostkach po 2.700 ton wyporności, uzbrojonych w dwa działa 15-centymetrowe i w 24 torped oraz trzech duższych o wyporności ponad 2.000 ton, uzbrojonych w 2 działa 10-centymetrowe i 16 torped. - Są to okręty, które ze względu na swe uzbrojenie i pojemność użyte być mogą w sposób wieloraki, które skutecznie walczyć mogą pod i na powierzchni morza i doskonale nadają się do zakładania pól minowych.

Na drugim miejscu wymienić należy 43 mniejszych łodzi podwodnych, będących również w trakcie budowy. Są to jednostki o pojemności od 1.500 do 2.000 ton, a w końcu 38 łodzi różnego typu będących na ukończeniu, a których budowę rozpoczęte jeszcze przed ustaleniem nowego programu dozbrojenia morskiego.

Poza tym stany Zjednoczone rozporządzają pewną ilością łodzi podwodnych zbudowanych jeszcze w czasie poprzedniej wojny. Są to jednostki o pojemności 670 wzgl. 900 ton.

Według nieoficjalnych informacji i kursujących już od dawna pogłosek, Rosja Sowiecka wysunęła się obecnie na czołowe miejsce pod względem ilości łodzi podwodnych, których w chwili obecnej posiadać ma około 171, a zatem o przynajmniej 50 więcej niż posiada Rzesza niemiecka. Ponadto siły morskie Rosji Sowieckiej są nieproporcjonalnie małe do obszaru i aspiracji tego kolosa na glinianych nogach.

Obejmują one trzy przestarzałe pancerniki z 1911 r., dziewięć krążowników, jeden lotniskowiec i 67 kontrtorpedowców.

Małe te siły Sowiety rozdzielać muszą na kilka mórz. Większość floty przebywa stale na Oceanie Spokojnym, bo tam czyha największy i najgroźniejszy na morzu wróg Rosji - Japonia - trzecia z rzędu potęga morska świata.

Z Niemcami Sowiety spotykały się dotąd tylko na północy, obecnie, jak donoszą, Hitler przewiózł kilka swych mniejszych łodzi podwodnych drogą kolejową do nowo uzyskanych baz rumuńskich na morzu Czarnym, przysparzając nowych tresk flocie sowieckiej.

Według wiadomości otrzymanej z Waszyngtonu, Rząd Stanów Zjednoczonych w szybkim tempie wykańcza plan mobilizacji wszystkich dostępnych statków, celem natychmiastowego postawienia do dyspozycji Wielkiej Brytanii przynajmniej 50 statków handlowych. Równocześnie nadeszła wiadomość, podana przez rząd amerykański o podpisaniu przez Kanadę i Stany Zjednoczone umowy w sprawie budowy w stoczniach położonych nad Wielkimi Jeziorami okrętów przeznaczonych dla armii i marynarki wojennej.

W dniach ostatnich zawarte zostało także wielkiej doniosłości strategicznej porozumienie angielsko-amerykańskie, na podstawie którego flota Stanów Zjedn. będzie mogła korzystać z baz brytyjskich na Atlantyku.

Z drugiej strony Rzesza niemiecka zapowiedziała oficjalnie rozszerzenie swej kontrblokady przeciw Wielkiej Brytanii aż po brzegi Grenlandii.

Zarządzenie to Niemcy motywują okolicznością, że droga na Grenlandię i Islandię nadchodzą do Wielkiej Brytanii transporty ze Stanów Zjedn. Zapowiedź ta niema żadnego praktycznego znaczenia, a stanowi jedynie argument propagandowy, obliczony przede wszystkim dla własnych obywateli. Panowanie Wielkiej Brytanii na morzach jest niezaprzeczone, a ostatnie zwycięstwa na morzu Śródziemnym są tego najlepszym dowodem.

W związku z tym swoistego znaczenia nabiera zarządzenie rządu hiszpańskiego (wydany oczywiście pod naciskiem) że niemieckie i włoskie statki handlowe, które w związku z działaniami wojennymi zmuszone są do szukania schronienia w portach hiszpańskich, zwolnione będą od opłat portowych.

Widocznie wypadki takie zdarzają się dość często.....

-----+--+-----

T E L E G R A M Y.
oooooooooooooooooooooooooooo

INCYDENT FRANCUSKO-BRYTYJSKI NA MORZU ŚRODZIEMNYM.

Londyn 30/3 (L.) Admiralicja Brytyjska ogłosiła komunikat, w którym donosi o incydencie, jaki ostatnio miał miejsce niedaleko Gibraltaru.

Okręty wojenne brytyjskie otrzymały wiadomość, że przez cieśninę gibraltarską przechodzi konwój złożony z 4 statków handlowych pod eskortą 1 kontrtorpedowca francuskiego, a wiozący materiał wojenny przeznaczony dla Rzeszy Niemieckiej.

W związku z powyższym wydano zarządzenia zmierzające do przejęcia całego konwoju, który w międzyczasie wyszedł już z wód terytorjalnych hiszpańskich. W chwili, gdy okręty brytyjskie zażądały od konwoju, by się zatrzymał, dla przeprowadzenia rewiji przewidzianej normalną procedurą, nadbrzeżne baterie francuskie w Algierze otworzyły ogień skierowany na bryt. okręty wojenne. Na ogień ten flota brytyjska odpowiedziała ze swych dział. Wobec zaatakowania przez artylerię francuską, okręty brytyjskie były w pełnym prawie zatopienia francuskich statków handlowych. Mimo to, kierując się względami ludzkości, pozwoliły im schronić się na francuskie wody terytorjalne.

W drodze powrotnej do Gibraltaru floty brytyjskiej została dwukrotnie zaatakowana przez bombowce francuskie, nie ponosząc jednak żadnych szkód ani strat.

JUGOSŁAWIA.

Londyn 31/3 (R) Maszyna propagandy niemieckiej zaczyna już pracować przeciw Jugosławii. Radio niemieckie od kilku dni rozwodzi się nad "złym traktowaniem" Niemców w Jugosławii i nad "straszными przejściami" Niemców uciekających z tego kraju. (przyp. red. To nam przypomina metody hitlerowskie użyte przed napaścią na Polskę).

Poza tym Niemcy czynią przygotowania do rozbicia jedności jugosłowiańskiej, podsycając istniejące antagonizmy serbsko-chorwackie. W obecnej sytuacji jednak poczynania te zdają się nie rokować żadnych nadziei, gdyż dr. MACZEK i jego partja stanęli zdecydowanie po stronie młodego króla.

Z Belgradu donoszą, że w niedzielę wieczorem zarządzono w całej Jugosławii powołanie pod broń kilku nowych roczników.

Zarządzenie to podyktowane jest koniecznością wzmożenia bezpieczeństwa na pięciu granicach Jugosławii.

MINISTER A. EDEN W GRECJI.

Ateny 31/3 (R) Do Aten przybył wczoraj w poniedziałek - min. spraw zagranicznych Wielkiej Brytanii, p. Anthony EDEN w towarzystwie szefa imperjalnego sztabu brytyjskiego, gen. J. DILL a.

Celem wizyty min. Edena jest przeprowadzenie rozmów z rządem greckim w sprawie zapobieżenia dalszemu rozszerzeniu się wojny na Bałkanach.

WOJSKOWI NIEMIECCY NA WŁOSKICH OKRETAH WOJENNYCH.

Londyn 31/3 (R) Z Aten donoszą, że wśród uratowanych i wziętych do niewoli marynarzy zatopionych ostatnio pięciu włoskich okrętów wojennych, znajduje się 35 oficerów i żołnierzy artylerji niemieckiej.

APEL STOLICY APOSTOLSKIEJ.

Londyn 31/3 (R) Radiostacja Watykańu zwróciła się do katolików niemieckich z wezwaniem, by obudzili się i przeciwstawili tendencjom pogańskim szerzonym przez hitlerowców w Niemczech i krajach przez nie okupowanych.

KONTROLA AMERYKAŃSKA NAD STATKAMI CSI I PANSTW OKUPOWANYCH.

Waszyngton 31/3 (R) Władze amerykańskie rozciągnęły zbrojną kontrolę obecnie także nad wszystkimi statkami duńskimi stojącymi w portach amerykańskich. Zarządzenie to, które objęło 40 jednostek podyktowane

było koniecznością zabezpieczenia ich przez aktami sabotażu. Prezydent Roosevelt oświadczył w czasie konferencji prasowej, że sam osobiscie zarządził zejęcie wzgl. oddanie pod zbrojną kontrolę wszystkich statków niemieckich, włoskich i duńskich zakotwiczonych w portach amerykańskich. Prezydent odmówił udzielenia dalszych wyjaśnień w tej sprawie.

Władze policyjne Nowego Jerku przystąpiły do sporządzenia listy wszystkich statków francuskich znajdujących się w tamt. porcie. Wśród ośmiu statków francuskich wciągniętych na listę figuruje także słynny olbrzym transatlantycki "NORMANDIE". Niewiadomo narazie, czy sporządzenie listy tych statków pozostaje w związku z akcją przedsięwziętą przez prez. Roosevelta.

JUŻ DZIESIATA NOC.....

Londyn 1/4 (R) Chociaż w nocy z niedzieli na poniedziałek zarządzone w Londynie krótki alarm przeciwlotniczy, także i tę noc zaliczyć należy jeszcze jako dziesiątą z kolei do spędzonych spokojnie. W dzień działalność lotnictwa nieprzyjacielskiego była słaba, zrzucono zaledwie kilkanaście bomb na niektóre miejscowości we wschodniej Anglii i poł. - wsch. Szkocji, wyrządzając nieznaczne szkody. Nad wybrzeżami stanocono trzy niemieckie bombowce.

cocooooooooo-----ooooooooo

KRONIKA BRYGADY.

W dniu 2 kwietnia b.r. przypada pierwsza rocznica powstania

BRYGADY STRZELCÓW KARPACKICH.

W dniu tym o godz. 19-ej w sali Kina Brygady odbędzie się uro-

czysta Akademia pod hasłem "MARSZ ! MARSZ ! BRYGADO KARPACKA !

Na program Akademii złożą się:

PRZEMOWIENIE ppor St. Pleszczyńskiego oraz

Fragmety z widowiska "LAJKONIK I PIRAMIDACH"
pióra St. Młodożeńca i J. Jaremy w wykonaniu
zespołu Teatru Żołnierskiego S.B.S.K.

Poszczególne części widowiska:

P r o l o g,
R o z s t a n i e
C h r z e c i n y
N o w e l a t k o.....

NALOTY NA BREST I CALAIS.

Londyn 1/4 (R) W nocy z niedzieli na poniedziałek silna formacja bombowców angielskich dokonała gwałtownego ataku na okupowane przez Niemców port francuski nad Atlantyką - BREST - dokąd zawinęły ostatnio 2 niemieckie pancerniki SCHARNHORST i GNEISENAU. Z powodu złej widzialności nie zdołano dokładnie stwierdzić, gdzie trafiły poszczególne bomby. Wiadomo jednak, że baseny, w których zakotwiczone były niemieckie okręty, zostały zasypane gradem bomb najrozmaitszego kalibru aż do najcięższych włącznie. Wiele z nich spadło na molo. Można było nadto zauważyć szereg silnych eksplozji w różnych częściach doków. Powstałe pożary, szalały przez dłuższy czas. Mniejsza formacja bombowców brytyjskich atakowała również port w Calais wznecając liczne pożary. Ze wszystkich tych działań samoloty brytyjskie powróciły do swych baz nie ponosząc strat.

W piątek bombowce brytyjskie eskortowane przez poscigowce dokonały szeregu ofensywnych lotów patrolowych nad kanałem La Manche i portami okupowanej Francji. Silnie atakowano przy tym żeglugę niemiecką. Wybuchy eksplozujących bomb słychać było na wybrzeżu brytyjskim.

ZATOPILENIE OKRETU NIEMIECKIEGO.

Londyn 1/4 (R) Brytyjski bombowiec typu Blenheim jedną celną bombą zatopił niemiecki okręt wojenny, należący do złej jednostek floty, u ujścia rzeki Loiry.

WOJNA W AKBANII.

LOKALNE SUKCESY GREKOW.

Ateny 1/4 A.A.). Niedzielny komunikat wojenny donosi, że na całym froncie nadal trwała skuteczna działalność patroli i wymiana ognia artyleryjskiego. Grecy wzięli do niewoli pewną liczbę jeńców włoskich i zdobyli broń automatyczną. Samoloty greckie atakowały z powodzeniem nieprzyjacielskie objekty na polu walki nie ponosząc same najmniejszych strat. Tego dnia nie było żadnych nalotów nieprzyjacielskich na Grecję. Samoloty RAF-u, współdziałając z lotnictwem greckim, bombardowały włoskie objekty wojskowe pod ELBASSAN wyrządzając bardzo znaczne szkody nieprzyjacielowi.

GEN.WAVELL W KEREN.

Kartum 31/3 (R) W drodze z Agordat do Egiptu gen.A.WAVELL zwiedził front pod Kerenem bezpośrednio przed podjęciem przez wojska brytyjskie głównego ataku. W Agordat Naczelny Dowódca brytyjskich wojsk na bliskim wschodzie odbył naradę z gen.W.Plattem, dowódcą wojsk brytyjskich w Sudanie.

ZAJECIE C A R S A W ABISSYNII.

Nairobi 31/3 (R) Ostatni komunikat doniósł, że wojska brytyjskie zajęły już w piątek miejscowość CARSA znajdującą się w odległości 30 klm za Harrarem na drodze do Diredaua. Do ewakuacji tej ostatniej miejscowości Włosi przystąpili jeszcze przed zajęciem Harraru przez Anglików. Po zajęciu Carsa saperzy brytyjscy pospiesznie naprawili uszkodzoną przez Włochów drogę wiodącą do Diredaua, tak, iż posuwające się Wojska Brytyjskie mogły dotrzeć do celu zgodnie z opracowanymi planami. Komunikat podaje, że w ciągu trzech poprzednich dni wzięto do niewoli 700 jeńców włoskich, w tym 441 Europejczyków oraz zdobyto 10 dział dużego kalibru, 3 działa polowe, 15 ciężkich karabinów maszynowych, 3 ciągniki, 19 samochodów ciężarowych i znaczną ilość innego sprzętu wojennego.

Z D O B Y C I E D I R E D A U A .

Kair 1/4 (R) Komunikat wojenny donosi: W L I , B I I nie zaszły żadne zmiany. W E R Y T R E I wojska brytyjskie nadal posuwają się naprzód w kierunku ASMARA.

W A B I S S Y N I I brytyjskie wojska poł.afrykańskie zajęły DIREDAUA i posuwają się nadal naprzód w kierunku zachodnim.

Na innych odcinkach frontu ogólne postępy wojsk imperjalnych rozwijają się pomyślnie. Liczba jeńców włoskich stale wzrasta, a pozostawione przez cofające się wojska nieprzyjacielskie działa i inny sprzęt wojenny wzbogacają brytyjskie łupy.

WŁOSI COFAJĄ SIĘ DO ADDIS ABEBY.

Rzeczoznawcy wojskowi twierdzą, że po upadku Diredaua wątpliwym jest, czy Włosi będą jeszcze wstanie zdobyć się na większy opór przed Addis Abebą. Opór taki mógłby być zorganizowany na linii rzeki Awasz w odległości około 150 klm od stolicy Abisynii.

Szytkie postępy Wojsk brytyjskich nie pozwolą jednak - prawdopodobnie - takiej linii należyście umocnić. Dotychczas nie ma również wiadomości o tym, jakoby Włosi próbowali zbudować silną linię obronną dookoła Asmary, stolicy Erytrei.

DZIAŁALNOŚĆ R.A.F.-u W AFRYCE WSCH.

Na terenie Erytrei działalność RAF-u skoncentrowana była dookoła Asmary i miała charakter bardzo sztywny.

Podczas szeregu nalotów na stolicę Erytrei trafione zostały główne zabudowania kolejowe, skurpiona wagonów na torach i zmotoryzowana kolumna transportowa. Wzniesiono nadto pożary w wielkiej fabryce oraz w wojskowych składach. Na drogach w okręgu Asmary atakowano przy pomocy bomb i ogniem karabinów maszynowych z samolotów inne nieprzyjacielskie kolumny zmotoryzowane, wyrządzając znaczne szkody.

MAPA POŁUDNIOWO WSCHODNIEGO BASENU MORZA ŚRÓDZIEMNEGO, gdzie ostatnio stoczona została wielka bitwa morska między flotą brytyjską i włoską.

---00000000---

W Abisynii bombardowano i ostrzelano z karabinów maszynowych kolumnę transportową na północ od Dessie a w okręgu Awasz wyrządzono wielkie szkody atakując skupienia wozów. Linia kolejowa Addis Abeba - Dżibuti była znów bombardowana przez samoloty brytyjskie, zwłaszcza na odcinku za Direaau. Rozbito m.i. pociąg z wojskiem. Z lotu nurkowego atakowano stację kol. Mata - Mari. Samoloty S.A.A.F. skutecznie bombardowały i ostrzeliwały ooz nieprzyjacielski i zabudowania wojskowe na północ od jeziora Rudolfa oraz obiekty w okręgu Magi i Direaau.

NOWY NALOT NA PORT W TRIPOLISIE.

Kair 1/4 (R) W nocy na 30 ub.m. bombowce RAF-u dokonały nowego silnego nalotu na port w Tripolisie. Szereg bomb dużego kalibru zrzucono na stojące w porcie statki i zabudowania miejscowej elektrowni. Podczas tego nalotu samoloty angielskie nie poniosły żadnych strat.

POLSKIE KINO OBOZOWE.
wtorek, dnia 1 kwietnia b.r. film p.t.
"SPIEWAM DLA CIEBIE"
z J.KIEPURA w roli głównej.
Pocz. o godz. 16.45 - Ceny zwykłe.